

Lenka Boháčová
Fenomén davu u Zoly:
Sociologický příspěvek ke ztvárnění davu v díle Émila Zoly
FFUK, Praha 2010
Posudek diplomové práce

Lenka Boháčová se ve své práci zabývá zajímavým a zároveň ožehavým tématem: problematikou davu v literatuře. Její volba padla zcela náležitě na Emila Zolu, jakkoli autorka uvádí, že toto téma provázelo celou francouzskou literaturu 19.století.

Autorka vychází z definice a vycházejíc z dvojího přístupu literárního a sociologického, přistupuje o to více fundovaně k dané problematice. Klade náležité otázky a projevuje schopnost na ně adekvátně odpovídat. Svě téma rozvíjí s přísnou logickou návazností. Má dar problém stále upřesňovat, postupovat kupředu a své téma při tom obohacovat.

Zaměřuje se téměř výlučně na *Germinal*, daří se jí spojovat dva obory. Vyhýbá se úspěšně nadbytečné sociologizování literatury. Zabývá se davem jako postavou, prokazuje prohloubenou znalost analyzovaného textu. Vrací se ke zvířecím atributům davu, zamýšlí se nad psychologií davu u Zoly a nad příčinami chování davu, který má z jakýchsi příčin ochromenu vyšší nervovou soustavu.

Zabývá se charakteristikou davu, přemýšlí o souvislostech s „lidem“, předkládá cenný rozbor materiálu. Mezi metafory davu řadí alkohol a obraz ženy. To je dosti odvážné, neboť pro ženské pohlaví poněkud degradující. Toto zarážející srovnání se ženami na úrovni zvířat a alkoholiků je však u Zoly dobře dokumentováno. Odkazuje také na další přirovnání (bouře, divadelní představení).

Zvířecí metafora se jeví jako zásadní. Lenka Boháčová zvažuje obě pojetí: tj. mezi davem ve svém negativním obraze jako smečkou, tlupou apod. a mezi neutrálním pojetím davu jako množství lidí, zástupem. Potvrzení se obtížnost a neuchopitelnost tohoto tématu. Přesto se nad ním autorka poctivě zamýšlí.

Objevuje se základní otázka naturalistů: chová se člověk jako zvíře nebo ještě hůř, například jako zvíře v zajetí? Jde o přirozené chování nebo o jakousi deformaci?

Závěr vykazuje schopnost zobecnění: nejde o pouhé shrnutí. Autorka dospívá ke konstataci, že u Zoly má vše „symbolický až mýtický charakter“.

Doporučuji o obhajobě.
Doc. Aleš Pohorský

